به واژه هایم عصایی بدهید که برخیزند!

[دكتر عليرضا قزوه]

به ولژه هایم عصایی بدهید که برخيزند! شاید در این عزا هرثیه لی عصای دستم شد لهشب كبوتر لحساسم دو بال کبودش را بر سر می کوبد دست تقدیر ، کاسه چشمانم را برخاک به هاه نگریستم چشم خیس ستاره لم را پاک کردم و با هم گریستیم سپیده دمان ،چشمم به آفتاب افتاد و هزاران بار شکستم که چرا یک روز را بی تو باید زیست كه چرا سرم بر بالش شقايق نيست! ای با شهایم: به وازه هایم عصایی بدهید که

برخيزند و به هن جسارتی که مرثیه ای بسرایم هر چند واژه هایم را بی تو نمی خواستم لها لی ولژه ها اهشب،یا هرهمی بر جراحتم بگذارید یا راحتم بگذارید لمشب بی کربلا و مکه بی یوسف و بنیامین دلتنگی لم راببرید و با تمام برادرانم قسمت كنيد که هن نابرادر نیستم که من پیش از این هم برای آن خواب می گریستم که من پیش از این هم برلی غربت یعقوب می گریستم

> شبش بازگشته بودیم ، خورد و خراب و خسته از جماران . از صبح آنجا بودیم ، نه ما خیلی های دیگر هم آمده بودند . نگران ،مضطرب ، يردغدغه ، ناآرام ، بي قرار ، سرگشته . ازهمه جاي ايران ، جنوب ، غرب ، شرق شمال ، طلبه ها ، دانشجوها، زنها ، مردها ، بسیجی ها، جانبازان و ... جماران مثل نگین مقدسی در آغوش اشك همه بود. دعا بود و زیارت ،نماز و ذكرسجده و التماس ، التجاو خواهش . آنجا پر بود از هواى معطر نفس های به شمارش افتاده ای که همه چیز و همه کس را پیش خدایشان واسطه می کردند که روحشان از بستر بیماری دوباره به سلامت برخیزد. مشتاق دستهایش بودند که خورشید و نسیم و شقایق را به ارمغان می آورد گاه که تکان می خورد بر بلندای حسینیه نور و عرفان ،نگاهها خیس بود و ثانیه ها هم ملتهب. نمازخانه دانشکده الهیات خیابان مطهری ، سرشار بود از دنهایی در تپش ،سینه هایی در موج ، جانهایی در هراس . شبش نخوابیده بودیم تا سحر که هر کس گوشه ای دنج نماز می خواند و بر ضریح آسمانی دوست اشك و سوز گره مى زد و دست التماس به سمت گنبد عرش برمى افراشت. دانشجوهای دیگرحاضر در نمازخانه هم همگروه و همراه ، یکی یکی و یا چندتایی یا از جماران می آمدند و یا به جماران می رفتند. از اول خرداد ٦٨ ، جماران گرچه قبله گاه عشاق بود پیش از این ، اما از آن به بعد خانه دل نگرانی ها و غمگنانگی هم شده بود و روز و شبش آغشته به گریه و تضرع و زاری ، خواهش ، نماز شب ، عطر گل یاس ، سجده های مداوم و تهجدنشینی های عارفانه .

سوم خرداد که به ورزشگاه شهیدشیرودی رفته بودیم به همشانگی عده ای از بسیجی ها و دوستان دانشجو ، آنان که زخم دفاع مقدس را روی آینه تنشان داشتند و ساحت پیکر نازنینشان با ترکش ها و گلوله های عراقی ها شخم خورده بود،آیت الله هاشمی رفسنجانی به نقل از امام گفت: ایشان فرموده اند به بسیجیان بگویید دعا کنند تا خدا مرا بپذیرد آن روز در همهمه و غوغای بزرگداشت فتح خرمشهر ما نفهمیدیم که امام (ره) چه فرمود و چه خواست و این دعا را چرا طلب کرد ،پیری راستین که هیچگاه مردمانش را فریفته جذبه و صولت خود نکرد بلکه این شمس نورانی و جودش بود که همگان را پروانه وار به خودش مجذوب و مدهوش می کرد . بت شکن قرن معاصر از تیرماه ۱۷ که جام زهر قطعنامه را سرکشیده بود و جانش را با خدا معامله کرده ، در انتظار پله های عروج بود که او را به بالابلند آسمانها برند و در قصر سپید اولیاء ا... جای

پیشترش پای رادیو بودیم ،همگی با کنجکاوی و اضطراب و بیم و هراس در همان نمازخانه که هم جای خورد وخوابمان بود و هم جای حشر و نشرمان، گوینده خبر از بیماری گوارشی امام (ره) خبر می داد و ما درون خودمان قد كشيدن يك حس غريب و مهاجر راكه آميخته به واهمه ناشكيبايي

سیدمحمد،بسیجی کرمانشاهی می گفت: همه جانم فدای یک تار موی سپید امام ،مهرداد و طالب و مرتضی و دیگران هم همینطور. غم و غصه و و ماتم ، دلهره ، دل نگرانی و ترس ، رفیق ها و مصاحب های ما بودند .

تلخ ترین روز اسارت که می گویم ، فقط برای من

نبود، بلکه برای همه کسانی بود که آن موقع در دست

عراقی ها اسیر بودند هم تلخ ترین روز بود . روزی

که هنوز ، بعد از آن همه سال ، وقتی به یادش می افتیم

غم و اندوهی بزرگ تمام وجودمان را فرا می گیرد .

ولى با اين وجود ، من دوباره آن را به ياد مى آورم و

مى نويسم و با هر سطرش اشك مى ريزم، تا شما بدانيد

که مادر آن دوران بار چه غم هایی را به دوش کشیدیم

و دم برنیاوردیم ، تا دشمن گمان نکند که توانسته ،

اسلام و انقلاب ما را زیر بار چنین مصیبتی ، در مرز

به راستی چه چیزی می توانست تلخ تراز فشارها و

شکنجه های هر روزه دشمن و اهانت هایش به دین و

قرآن و مسئولان نظام باشد ، جز خبر رحلت امام

خمینی (ره)آن مرد بزرگ و محبوبی که با رحلت

جانگدازش ، نه تنها ملت ایران ، بلکه تمام مسلمین . جهان ، حتى نامسلمان ها را شكه كرد و در غم و

این حادثه ناگوار برای ما اسرا سخت تر از همه گذشت،

چرا که ما دوران اسارت را با یاد و عشق به او و امید

چند روزی بود که از رادیو عراق می شنیدیم که حال

نابودی و تباهی مشاهده کند .

ماتمي عظيم فرو برد.

ديدارش ، طي مي كرديم .

زنده تر از تو کسی نیست، چرا گریه کنیم ؟

هفت پشت عطش از نام زلالت لرزيد

رفتنت آينه آمدنت بود، يبخش

ما به جسم شهدا گریه نکردیم، مگر

گوش جان باز به فتوای تو داریم، بگو

باغبانا ! از تو چشم تو آموخته ایم

هفت پشت عطش

[محمد على بهمني]

ای تو با نهجه خورشید سراینده ما

آسمانا! همه ابریم گره خورده به هم

كه به جان تشنكي باغچه ها گريه كنيم

مرگمان باد و مبادا آن که تو را گریه کنیم

ما كه باشيم كه در سوگ شما گريه كنيم ؟

شب میلاد تو تلخ است که ما گریه کنیم

مي توانيم به جان شهدا گريه كنيم ؟

با چنین حال بمیریم و یا گریه کنیم ؟

ما تو را با چه زبانی به خدا گریه کنیم ؟

سر به دامان كدام عقده كشا كريه كنيم ؟

دیگر چیزی نفهمیدیم. بهت زده و مغموم به هم نگریستیم یعنی به همین سادگی روح خدا از بر ما رفت؟ پیرجماران ،فرزند زهرا ،مسافر جاودانه جاده آسمان شد ،بعد همگی منفجر شدیم به اشک و داغ و فریاد و ضجه و خونابه گریستن. سرو سینه زدن ،شیون ،ناله و فغان هر کس گوشه ای

یک ساعت بعد توی محوطه دانشکده بودیم ،حیران و غمزده چشم ها به خون نشسته و سرخ، سرها و صورت ها بهم ریخته و حزن اندود، حنجره ها خراش خورده و ورم كرده و آماسيده . درون سينه هامان گردباد بود نمی دانم ،گرداب بود [،]چیزی مثل فوران گدازه های آتشفشان که پر حرارت و سوزان عابر کوچه های خلوت جان می شوند و شعله در همه چیز و همه جا مي كشند، گرمي انداخت به جانمان.

دانشجوهای دیگر هم آمدند ،عده ای گفتند برویم جماران ،دیگری گفت: نه همین جا هیات راه بیاندازیم ، یکی نظر داد باید آماده باشیم ،شاید دشمن خیال های شومی داشته باشد. قرار شد هیاتی سامان بدهیم و سینه زنان برويم تا ميدان هفت تير. دو كيلومترمي شد از دانشكده الهيات تا آنجا. نزدیک ظهر سیاهپوش و پابرهنه خودجوش و سوگوار راه افتادیم . ای سيد ما ، سرور ما؛ جاى تو خالى ... اى خدا ديدى چه آمد بر سرما... سر و سینه زنان راه پیمودیم . مردم هم می آمدند و قطره گون جذب رودخانه ای می شدند که از فراق و سوگ خمینی کبیر (ره) می جوشید و غلغل

خیابان ها ،کوچه ها ،لحظه ها ،آدم ها گویی در ثانیه ای متوقف شده بودند ثانیه عروج روح خدا . ناباوری هنوز هم ارابه می راند روی پستی و بلندی های ذهن و اندیشه . زیر بارش اشک ، درتوفان غم ، در دریای حزن زلف دل گره زده بودیم به وسعت بی انتهای یک ابرمرد اسطوره ای و ناگاه احساس كرديم پشتمان خالى خالى شد . ميان هوا و زمين در خلاء دست و پا می زدیم ،اندوهناک و فروافتاده ، غصه دار و سوگ زده . شکسته

روزهای بعد اما عشقمان را درون محفظه شیشه ای در مصلا گذاشته بودند . پیاده می رفتیم از دانشکده تا مصلا ،دو سه کیلوکتر بیشتر راه نبود .روی خاک گل می خوابیدیم و رنگ همان را می گرفتیم . شبها مصلا لبالب انبوه جمعیت را درون خود جای می داد ، شمع های روشن قامت های سر اندر پا سیاه و خاک گرفته ، چشم های خون شده و غرق در موج و آه و حسرت ، از دور و نزدیک می آمدند گله گله سوگواران . از داخل و خارج ، سرگشته و محزون ،دلباخته و بیخود شده ،ما هم جاری بودیم روی متن خاک مصلا ،روزگار فراق بود . روزی که امام را می بردند بهشت زهرا ،توی خیابانها در مصلا تا بهشت زهرا سیل می آمد ،سیلاب جمعیت

اصلاً نفهمیدیم. دوری و راه چه بود مگر در برابر آن همه سوگ و اندوه و می رفت و ما فغان زده به دنبالش . وقتی به خاکش سپردیم گفتیم ای خاک

روزگار فراق

امام چندان مساعد نیست و از قبل و خیم تر شده ،

ناراحت و نگران بوديم و نمي دانستيم چه كنيم . حتى

همان غذای اندکی هم که به ما می دادند ، از گلویمان

پایین نمی رفت و مداوم در غم و اندوه آن حضرت ، با

بغضی در گلو برای سلامتی و بهبودی ایشان دعا

مى خوانديم و از خدا التماس مى كرديم كه به

ما مهلت دهد تا برای یکبار هم که شده ، به پابوسش

برویم و او را از نزدیک زیارت کنیم . آن وقت ،اگر

خواست ، ما را از دنیا ببرد و امام را سالم و زنده تا

ظهور حضرت مهدی (عج)نگه دارد و ملت ایران

را بى تكيه گاه نگذارد ، تا أينكه خدا به بركت دعاها و

ذكرهاى ما اسراءو مردم دلسوخته ايران، حال امام

را به حالت اول بازگرداند و قلب ملتش را پر از شادی

ولى انگار خواست و تقدير الهي چيز ديگري بود و

امام باید زودتر از ما ، از این دیار فانی ، هجرت می کرد

و به جدش حضرت محمد (ص) و مادر بزرگوارش

فاطمه زهرا(س) ملحق می شد،چرا که سلامتی امام

چندروزی بیشترطول نکشید و در روز چهاردهم خرداد

(سال هزار و سیصد و شصت هشت) دارفانی را وداع

ما همان روز، قبل از آنکه رحلت امام را از رادیو عراق

بشنويم ، حالى غير قابل وصف داشتيم . چراكه وقتى

از آسایشگاه بیرون آمدیم ، بدون آنکه چیزی شنیده

گفتند و به ملكوت پيوستند .

در آن روزهای خردادماه تهران سال ۱۸ ،شب چهاردهم ما از جماران برگشته بودیم. آنجا از جمعیت نالان و حاجتمند ،دوستدار امام(ره) پر مي زد و مي رفت . كسي حال خودش نبود كه زمان و مكان را درك كند . ، سلامتی به تن ملت و روان ایران خدا را به اس خبر -حياتى- به كوش رسيد كه كريان مى كفت: « انا لله و انا اليه راجعون».

بود ،بسیجی ها و جانبازان و خانواده های شهدا هم بودند. کسی حال خودش نبود . زنی زار می زد ،مردی می گریست ، یکی سینه می خلید و ديگري آهسته مويه مي كرد به دعا و انابه طلب. ما هم رفتيم قاطي جمعيت. گم شدیم لای گلبرگ دلها ،میان ورق های بلورانه شیدائیان سر از پا نشناس،نسیم هم می آمد گلاب پاش به دست سر و صورتمان را نمناکی شب چهاردهم Γ نفری از جماران برگشتیم و تا نیمه شب هم دوباره برای پلکها افتاده ،نیافتاده ،خواب خزیده ،نخزیده به رگ تنمان ،رادیو ساعت هفت را حزین و غمگین اعلام کرد و بعد صدای بغض آلود و مجروح گوینده

، آدم هایی سوار بر موج اشک ها و آه ها . آنقدر پیاده رفتیم تا به بهشت زهرا رسیدیم اما خودمان هم

عشق و دلدادگی؟ خورشیدمان را روی دست مشایعت کردیم . خورشید ، عزيزمان اينجاست تا صبح روز حشر ،اكنون سالها دلستان ما آنجاست .، به زیارت می رویم ،به نشانه تجدید پیمان و عهد بی شمار ... السلام عليك يا روح الله

یتیمی در اسارت

[محمد ابراهیمی نسب / از کتاب خاطرات "نبرد سوم"]

باشیم بوی یتیمی را حس می کردیم و در خالتی آشفته و پریشان ، بی آنکه با هم حرفی بزنیم ، در محوطه قدم می زدیم و زیر لب ذکر می خواندیم و مدام از خدا می خواستيم كه آنچه به ما الهام شد اتفاق نيفتاده باشد . ولى راديو عراق بالاخره أن خبرنا كوار راكه از شنيدنش ترس داشتیم ، اعلام كرد و يكباره ناله هاى يتيمى همه ما بلند شد و فریادهای "وا خمینی مان "تمام اردوگاه

نتوانستند چرا که آن خبر، آنقدر برای ما سخت و سنگین بود که نمی توانستیم جلو بی تابی و اشک خودمان را بگیریم . برای همین مشت و لگدهای آن ها را تحمل کردیم و برای پدر عزیزمان عزاداری کردیم. پس از فقدان امام ، روزها طولاني و سخت مي گذشت ، آنقدر سخت كه الر لطف و عنايت خدا نبود وصبر و تحملي عظیم به ما نمی داد ،زود از پای در می آمدیم چرا که او ،تكيه گاه و اميدمان بود ! مثل خود من ، كه هر چند آن موقع پدرم بیمار روانی داشت و برادر بزرگم که همسر و دو فرزند داشت ، در سال شصت و شش به شهادت رسیده بود و من تنها سرپرست خانواده چشم به راهم بودم و می دانستم که آنها منتطر برگشتن من هستند ولی آنقدر در غم رفتن امام رنج می بردم که هزار بار آرزوی مرگ کردم و حتی اگر خودکشی کردن از نظر اسلام اشكالي نداشت ، چه بسا خودكشي كرده

غم و ماتم سختی بود . كمر همه مان را شكست و تا مدتی گیج و ناباورانگار که کسی را گم کرده باشیم به اطرافمان نگاه كرديم ولى همه چير غيرقابل تحمل و غم گرفته بود، تا اینکه عراقی ها به سرمان ریختند و خواستند ما را از گریه و زاری منصرف کنند اما

اسراءبر می آمد این بود که سه روز تمام سکوت مطلق پیش بگیریم و با هم حرف نزنیم و فقط ذکر بخوانیم ، تعدادی مان هم برای نشان دادن عزا و ماتم خودمان ، سرهایمان را تراشیدیم و روزها و شبها ، دور از چشم عراقی ها،نوحه سرایی کردیم و روضه خواندیم همچنین در غم از دست دادن پدر مهربانمان ، پدری که

به هر حال، در آن زمان تنها کاری که از دست ما

انگار خواست و تقدیر الهی چیز دیگری بود و امام باید زودتر از ما، از این دیار فانی ، هجرت می کرد و به جدش حضرت محمد (ص) و مادر بزرگوارش فاطمه زهرا(س) ملحق می شد

از سلاله ی حضرت محمد (ص) بود و ارزش والایی داشت ، با صابون روی پتوهای سیاهی که داشتیم ، این جمله امام را نوشتیم:

اگر روزی اسرا برگشتند و من نبودم ،سلام من را به

آن ها برسانید و بگویید که خمینی همیشه به فکر شما بود و برای آزادی شما دعا می کرد ا و آن ها را به در و دیوار آسایشگاه آویزان کردیم و هر بار که نگاهمان به آنها می افتاد ، بی اختیار ناله هايمان به آسمان مي رفت.

حدود بیست و چهار ساعت بعد از این فاجعه دردناک و کمر شکن، فهمیدیم که خدای متعال،با امدادهای غیبی اش، به نمایندگان مجلس خبرگان ، الهام نموده که فرزند دیگر زهرا(س)و دست پرورده امام خمینی ، یعنی حضرت آیت ا... خامنه ای را به عنوان رهبر ایران اسلامی برگزیند که این امر مهم برای جهان اسلام به خصوص مسلمین ایران ،تسلای بسیار بزرگ بود و تا حدی سنگینی آن مصیبت

[سید رضا هاشمی زاده]

ساقى كاجهاى ايمان

ما پیراهنی انر فانوس و چشمانی پر انر گدانره آه، جوشیده امر دسردمند بس متن مصلایت پرسان پرسان در اشتیاق حرم یار لا به گذار دویده ام به سرایت پیرا .اخترا. برشته برشته سوك دوخته ام بر منجوقهاي كتل عزات.

بياله بياله ،خون و گلاب گريسته امر بر شمعستان اندوه خيالت كلبرك كلبرك ،حرير خريده امرانر بهناي شفاف لبخند نراد لبانت قطره قطره چشمه اهومرائين خومرشيد افروخته امر به خون ديده ، بسرايت گله گله ،سوگخوان ،فرق سر شکافته امر به شکوفه های نیانرت پارچه پارچه سرشك تابانده امربر بافه هاى تيشمنايت آغوش آغوش غزاله خيزيده امربر بستر پرنڪام نايت همدل همدل آهو خرامانيده امر دس لحظه اوج كامهايت دانه دانه شفق مرویانیده ام دس مرویانامه یادهای صفایت

حجله حجله، ترمه پوشانیده انم بر تن گرم ندایت مرین ه مرین ه فرش بافته امر به بینه های دست موسایت

شوكت من إصولت من! مره هامه کرخت شده اند انریس، تب گرم عطش برا برآستانه خویش بابرانیده اند با شبنمکهای گل نشین دىر تابعە شعاع جذبە تو

خلص خلص ،طهارت باك سحر ديده ام، دم صحن و سرای بانرامرکده ابروانت مبادله هل و حلوا و شراب و شعوم بود به اشامرت و محراب <mark>خیرها!</mark>

مقاله تو نرامری نامه سنبله های سول افشان گندمین خانه ماتم دل ماست مينياتوس شكوهت بزس كترين لوحه نقشينه هستى است

ماوس من! انديشه نادس من من جلوه انعكاس التهاب ما آوانر نامروني تو شنيده امر مه گنجاش صد سرنرمین کربلا

كولى هأى صحرابي خسته ايم با كوله بامرى افسوس كه خزران خزران برك سبن تشنكى آورده ايد تا قلبت مداوم آبشار بريزد نشانه گل سرخ برویت ، عنبر چکه عطر آگین حضور معنایی ماست

می اندیشم به گامهای شبانه ات که خاك به دل سپار ده به هنگام که نمانر می نمودی به کرشمه ها کاش مرا شمع آجین می کردند بر دبروانره ایی که لب دبروائیت بر آبی و نر لال آن (انی عبدك الضعیف) واگومی

مليله هاي شهاب شفقين مروشنايي من! كاكيي هاى تند پروانرانه ات مى پايندم برمنامره هاى سرمد جمامران.

> ما دس نايره مينابي، هروله جمعيت نموده ايم. با عامرفان ؛همسوبا عاشقان. اى مشايعتت تجلى شيفتكى قوم ناصبوس صابر من!

بباس، بباس

تموج عبوس صد دسته شهاب بر قاب سحر آونخته ام قندبل گون تهجدم س سوخته سونرهای خیس و نمدامر ،بی تاب چون مهتاب،مشك نرده اند دیوامره آبراه خاکی قلبــــ مرا قله های مهتاب ، پله های شتاب ،آبه های ناب، تعطش کتاب

احرام سياه پوشيده امر به طوافت

حاجت سيال و جامري هبوط ڪروييان خميني!نگارا ،انگاره نگارنده نگاهي تو،بي شمار!

بیانیه سینابی سینه های سونرمند اشتهای تلواسه های کوس ناك بامران صنوس!

وحيد من، حميد من! مقام محمودت سكر اسكان در آب حيات آدرخش است. وكانه تصوير مرنكين اقتدام محمدي (ص) دومره ابي.

لولي و شانيــ ه پاس هنه ، سرڪوبان لبالب انر حزن و گرداگرد هستي ات . تمام هست من! خاك نوسردمر دس بي تو،جويا،صحرا به انتها

مرسانیده امر و حسرت مرابس شطی انر غرل و فرقت بیخته امر و با شمدی انر شمشاد غنرل ،بی پروا سینه به تیزی تیغ گذیرگاه غروب تو سپرده امر. هنرام نشانه من ، هنرام هنرام ستان من!

سر در چاه تایر بنی نجایر جمایران فرو می لغز اندی و بروات بیت العتیق دل دیردمندت می نمودی جمایران تو کلبه كلام كليم بود، جمام ان تو، سفره سفر مسافر ان مره عشق بود.

هفتاد میلیون نونراد قیام و غرش، در پیچاپیچ رحم عمامه علوی ات داشتی! مهتاب صحامری سحر فروغ انریك سجده ات دارد

ای هزار بر عت ستایش و تسبیح و تقدیس اماما اساقى كاجهاى ايمان

آبياس صنوبرهاي ايثاس اختصام هن امر و كشب نياس و شهود

نجمه نجوای شب مستان حضرت دوست قدمگاه تو ، وسيعترين ڪاهوايره ميلاد نسترن بود

خمینی ای سوس بی نهایت عشق ذائقه مسجع صاعقه هاى خلوص استعامره استشهاد شهادت

بيمانه بيمايش دلها شاهچراخ چراغانی صومعه فقیرانه امر چوبدستی فروس بن موسوی ات ڪجاست تا تفرعن فراعنه دنيا برا ببلعد؟

مروح صبوس من ،ماه بپاش مروى امرغوافكده نرياس ما نوس بیافشان س قافله سرای هجرت ما نشسته احم به قنوت آبشاس كيسوان كلامت

و به تماشای سویدای کاکل مشکینت نبض تند و خوش مرانرقي. اقيانوس شعر اطلسي.

ما مه گلخندهای تبسم سیمینت

. اهل نمانر شدیــه سکوی سکونت می و نوس و نی

بر بهشت نرهرای دل ما همیشگی در جریان بمان